

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6241/24
30.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Павловић-Нинковић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Динић Јотић, адвокат из Београда, улица Кумановска бр. 11/10, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Дујаковић, адвокат из Ваљева, улица Карађорђева бр. 117 – Пасаж, ради утврђења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 629/24 од 14.05.2024. године године, у седници већа одржаној дана 30.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 629/24 од 14.05.2024. године, у делу става другог изреке којим је утврђено да је ништав уговор о доживотном издржавању закључен између тужене ББ из ..., као даваоца издржавања и сада покојног ВВ, бившег из ..., као примаоца издржавања, оверен пред Општинским судом у Ваљеву, дана 12.02.2008. године под бројем РЗ 323/08 којим је сада покојни ВВ располагао са 2/6 стана број 7 у ...(сада ...) ... који је предмет означеног уговора о доживотном издржавању, па се у том делу жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 629/24 од 14.05.2024. године у преосталом делу става другог изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се утврди ништавост уговор о доживотном издржавању закључен између тужене ББ из ..., као даваоца издржавања и сада покојног ВВ, бившег из ..., као примаоца издржавања, оверен пред Општинским судом у Ваљеву, дана 12.02.2008. године под бројем РЗ 323/08 којим је сада покојни ВВ располагао са 1/6 стана број 7 у ... (сада ...) ... који је предмет означеног уговора о доживотном издржавању.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 629/24 од 14.05.2024. године, тако што се обавезује тужена да тужилји на име трошкова парничног поступка исплати износ од 248.766,66 динара, са законском затезном каматом почев од дана

извршности пресуде па до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ, тужиља да туженој, на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 39.516,67 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 629/24 од 14.05.2024. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском од 24.06.2010. године. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и утврђено је да је ништав уговор о доживотном издржавању закључен између тужене ББ из ..., као даваоца издржавања и сада покојног ВВ, бившег из ..., као примаоца издржавања овереним пред Општинским судом у Ваљеву дана 12.02.2008. године, под бројем РЗ 323/08, којим је сада покојни ВВ располагао у делу 1/2 станом број 7 у ... (сада ...) бр. ... који је предмет означеног уговора о доживотном издржавању. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље у преосталом делу којим је тражено да се утврди да је ништав уговор о доживотном издржавању закључен између тужене ББ из ..., као даваоца издржавања и сада покојног ВВ бившег из ..., као примаоца издржавања, оверен пред Општинским судом у Ваљеву дана 12.02.2008. године под бројем РЗ 323/08 којим је преко 1/2 дела предметне непокретности располагао сада покојни ВВ. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парниног поступка исплати износ од 746.300,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Благовременом жалбом тужена је побијала ову пресуду у ставу другом и четвртм изреке због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Тужиља је одговорила на жалбу тужене.

Апелациони суд у Београду, испитао је првостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 386 Закона о парничном поступку, нашавши да је жалба тужене делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би могле бити од битног утицаја на њену правилност или законитост.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, сада пок. ВВ је као прималац издржавања, са туженом као даваоцем издржавања, закључио уговор о доживотном издржавању, који је оверен пред Општинским судом у Ваљеву, дана 12.02.2008. године под бројем РЗ 323/08. Означеним уговором сада пок. ВВ је, након смрти супруге, располагао станом број 7, површине 59,04 м², на трећем спрату у ... у ...

(сада ...) бр. ..., а која непокретност представља брачну тековину покојних ВВ и ГГ, родитеља парничних странака са уделом од по 1/2. Парничне странке су током првостепеног поступка учиниле неспорним да је њихов отац у време закључења предметног уговора о доживотном издржавању био у потпуности способан да правилно расуђује и схвати значај закључења таквог уговора.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стана да предметни стан представља брачну тековину и заједничку приватну својину брачних другова са уделима од по 1/2, првостепени суд закључује да је ВВ приликом закључења спорног уговора могао располагати само са својим уделом од 1/2 стана, па је применом одредби члана 194, 195 Закона о наслеђивању, члана 47, 49, 103 став 1 члана 105 став 1 и члана 109 став 1 Закона о облигационим односима, као и одредбе члана 174 став 1, 176 став 2 и 180 став 2 Породичног закона, делимично усвојио тужбени захтев и утврдио да је спорни уговор о доживотном издржавању ништав за располагање са 1/2 удела на стану и одлучио као у ставу другом изреке ожалбене пресуде. Одбијен је тужбени захтев тужиље у преосталом делу, за ништавост уговора у делу располагања преко 1/2 стана (став трећи изреке ожалбене пресуде).

Оцењујући жалбене наводе тужене, Апелациони суд налази да се одлука првостепеног суда може само у једном делу прихватити као правилна.

Наиме одредбом члана 180 став 2 Породичног закона је прописано да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, а чланом 176 став 2 истог закона, одређено је да се сматра да је упис извршен на име оба супружника и када је извршен на име само једног од њих.

Одредбом члана 8 Закона о наслеђивању ("Сл. гласник РС" бр. 46/95) је прописано да на основу закона, оставиоца наслеђују између осталих, његови потомци и брачни друг, а чланом 9 став 1 истог закона је одређено да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг. Одредбом члана 212 истог закона прописано је да заоставштина прелази по сили закона на оставиочеве наследнике у тренутку његове смрти.

Чланом 14 став 2 Закона о основама својинско-правних односа прописано је да сувласник може располагати својим делом без сагласности осталих сувласник

По налажењу Апелационог суда правилно је првостепени суд утврдио да је предметни стан стечен у току трајања брачне заједнице пок. ВВ и његове супруге и да представља брачну тековину на основу уговора о купопродаји – откупу стана од 26.12.1991. године, на ком стану су супружници стекли право својине са по 1/2, те стога покојни ВВ није могао располагати целим станом, како је то учинио предметним уговором о доживотном издржавању. Првостепени суд је приликом доношења одлуке пропустио да примени напред наведене одредбе члана 8., 9. и 212 Закона о наслеђивању. У конкретном случају супруга примаоца издржавања ГГ преминула је дана 24.04.2007. године, те су у моменту њене смрти њени законски наследници у првом наследном реду били супруг, сада покојни ВВ, као и њени потомци - ћерке, овде тужиља АА и тужена ББ. Како је прималац издржавања ВВ закључио уговор о доживотном издржавању дана 12.02.2008. године са ћерком ББ, овде туженом, то му је

у време закључења наведеног уговора, као законском наследнику супруге ГГ у првом наследном реду припадала и 1/3 њеног удела на стану, односно 1/6 на стану по основу наследних права, те је покојни ВВ у том тренутку био сувласник са 4/6 идеална дела стана и могао да располаже станом са тим уделом од 4/6.

Са свега изложеног, Апелациони суд је потврдио првостепену одлуку у делу става другог изреке којим је утврђена ништавост уговора о доживотном издржавању у делу располагања са 2/6 предметног стана, док је за преостали део располагања са 1/6, тужбени захтев неоснован, па је у том делу преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у делу располагања са 1/6, све применом одредбе члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП-а и одлучио као ставом првим и другим изреке ове пресуде.

Применом члана 401 тачка 3 ЗПП, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке ожалбене пресуде будући да првостепени суд није правилно применио одредбу члана 153 ЗПП-а, којом је у ставу другом прописано да ако странка делимично успе у парници, суд може с обзиром на постигнути успех да одреди да свака странка снови своје трошкове, или да једна странка накнади другој сразмеран део трошкова. Како је тужиља у спору успела делимично са 2/6 захтева, то јој од укупног износа утврђених трошкова од 746.300,00 динара, припада сразмеран износ трошкова у складу са постигнутим успехом (2/6 трошкова) тј. износ од 248.766,66 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Одлучујући о захтеву тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, Апелациони суд је оценио да је захтев тужене делимично основан па је туженој признао трошкове за таксу на жалбу и другостепену одлуку по 36.775,00 динара и састав жалбе 45.000,00 динара, па је сразмерно успеху у другостепеном поступку (са 1/3 дела захтева) туженој досудио укупне трошкове у износу од 39.516,67 динара у смислу члана 165 став 1 ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Филиповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић